

POSTANOWIENIE

Dnia 29 kwietnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie zażalenia K. K. i J. K. na postanowienie prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa o czyny z art. 190 a § 1 k.k. i art. 266 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2025 r. na posiedzeniu w Izbie Karnej wniosku Sądu Rejonowego w Brzegu z dnia 1 kwietnia 2025 r., sygn. II Kp 215/24 o przekazanie rozpoznania zażalenia innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości,

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Oławie.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Brzegu wystąpił do Sądu Najwyższego w trybie art. 37 k.p.k. o przekazanie rozpoznania zażalenia pełnomocnika K. i J. K. na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa o czyny z art. 190a § 1 k.k. i art. 266 § 1 k.k. Z zawiadomienia złożonego przez pokrzywdzonych wynika, że czyny te miały być udziałem A. i W. K. sąsiadów państwa K. W uzasadnieniu swojej decyzji sąd wskazał, że z uwagi na wieloletnie stosunki służbowe łączące ją z A. K. – kuratorem zawodowym wykonującym swoje obowiązki zawodowe w sądzie właściwym do rozpoznania tej sprawy,

wystąpiła z wnioskiem o wyłączenie jej od rozpoznania tego zażalenia. Wniosek ten nie został uwzględniony. W tej sytuacji sędzia wystąpiła do Sądu Najwyższego z wnioskiem w trybie art. 37 k.p.k., uznając, że przez dobro wymiaru sprawiedliwości, o którym mowa w tym przepisie należy także rozumieć potrzebę rozstrzygnięcia rozbieżności w zakresie ocen okoliczności powodujących wyłączenie jej od rozpoznania innych sprawach dotyczących kuratora zawodowego A. K. oraz J. I K. K. toczących się przed sądem właściwym, a nie wyłączenia jej od rozpoznania tej sprawy. W końcu podniosła, że choć nie ujawniły się w tej sprawie okoliczności mogące osłabiać zaufanie co do bezstronności któregośkolwiek z sędziów orzekających w sądzie właściwym, to status zawodowy A. K. i jej kontakty z sądem właściwym, mogą stwarzać w przestrzeni społecznej przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie trzeba zauważyć, że Sąd Najwyższy - procedujący w trybie art. 37 k.p.k. - nie jest właściwy do oceny rozbieżności w orzeczeniach sądowych, rozstrzygających wnioski sędziów o wyłączenie ich od rozpoznania konkretnych spraw powiązanych z udziałem w nich tej samej osoby, utrzymującej z sądem właściwym ściśle kontakty zawodowe. Wskazać należało też, że zastosowanie instytucji z art. 37 k.p.k. wchodzi w grę gdy cały sąd właściwy jest obiektywnie niezdolny do rozpoznania sprawy w sposób bezstronny, a sąd wnioskujący nie wykazał aby wykazane obawy co do możliwości bezstronnego orzekania w tej sprawie dotyczyły także innych sędziów tego sądu. Te okoliczności przemawiałyby za nieuwzględnieniem wniosku.

Jednakże, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, mając na uwadze istnienie w obrocie prawnym orzeczeń, mocą których wszyscy sędziowie sądu właściwego byli wyłączani od rozpoznania spraw karnych powiązanych z osobą A. K. (co wskazano we wniosku) oraz to, że poprzednie wnioski o

wyłączenie, tak jak i wnioski w tej sprawie były oparte na fakcie wieloletnich stosunków służbowych z tą osobą sędziów wskazanego sądu, że wskazane okoliczności mogą zrodzić w odczuciu społecznym wątpliwości co do możliwości rozpoznania kolejnej sprawy dotyczącej wskazanej osoby w sposób obiektywny przez sędziego, co do której uprzednio wywiedzione zostały umotywowane zastrzeżenia odnośnie możliwości rzetelnego orzekania przez nią w innych sprawach tej osoby, skutkujące wyznaczeniem innego sądu do rozpoznania tych spraw.

Z tych względów rozpoznanie przedmiotowej sprawy należało przekazać Sądowi Rejonowemu w Oławie, do którego dotarcie z uwagi na dobrą komunikację nie będzie uciążliwe dla żalącego i reprezentowanych przez niego osób.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.

[J.J.]

[a.l.]